

Socialdepartementet
att: Karin Hååg
103 33 Stockholm

Pensionsmyndighetsutredningens redovisning av etapp 1 – analysfasen, S2009-1191/SF

Genom remiss den 9 februari 2009 har Försäkringskassan getts möjlighet att lämna synpunkter på Pensionsmyndighetsutredningens delrapport – analysfasen.

Avsnitt 3.1, Gränsen mot Försäkringskassans förmåner:

I förslaget på sidan 10 nämns Efterlevandepension två gånger vilket gör meningen ologisk

*Utöver ansvaret för att hantera inkomstpension, tilläggs pension, premiepension, garantipension, **efterlevandepension**, bostadstillägg till pensionärer, äldre försörjningsstöd samt den frivilliga pensionsförsäkringen, ska det ingå i Pensionsmyndighetens uppdrag att handlägga ärenden om **efterlevandepension** (dvs. omställningspension inklusive förlängd omställningspension, änkepension, särskild efterlevandepension och barnpension) samt efterlevandestöd till barn och arbetsskadelivränta till efterlevande*

I avsnitt 3.1.3 sid. 16 och framåt, bör det tydligare framgå att inte alla efterlevandelivräntor ska handläggas av Pensionsmyndigheten. YFL-livräntor och LAF-livräntor med särskild finansiering blir kvar på Försäkringskassan.

Avsnitt 3.1.4. sid. 23, BTP för SA finansieras från anslaget för SA. Någon ny anslagsuppdelning behövs inte.

Anslaget föreslås vidare delas mellan Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten

Avsnitt 3.2.2 Frågor om försäkringstillhörighet och ansvaret för intjänanderegistret

Sammanfattning

Förslaget är baserat på ett förslag från Försäkringskassan till PMU. Juridikstaben och Verksamhetsområde pension har med anledning av författningsarbetet inom PMU tidigare under hand framfört att Försäkringskassans förslag och därmed PMU:s skrivelse fått en olycklig utformning. Som förslaget i skrivelsen utformats ger det nämligen intryck av att Försäkringskassan ska fatta för Pensionsmyndigheten bindande beslut i

frågan om försäkringstillhörighet. Enligt Försäkringskassans uppfattning strider detta mot grundtanken i socialförsäkringslagen (1999:799), SofL. Däremot bör Försäkringskassan även fortsättningsvis ansvara för att föra register över de försäkrade (sjukförsäkringsregistret) medan Pensionsmyndigheten övertar ansvaret för intjänanderegistret.

Det behöver klargöras om Försäkringskassan ensam ska vara behörig institution eller om även Pensionsmyndigheten ska ha den rollen.

Bakgrund

SofL innehåller bestämmelser om vem som omfattas av socialförsäkringen. SofL saknar bestämmelser som anger när särskilda beslut om försäkringstillhörighet ska fattas. I stället är tanken den att frågan ska prövas i samband med att rätten till en förmån prövas.

I 5 kap. SofL finns däremot bestämmelser som säger att den som bosätter sig i Sverige och som inte är folkbokförd här ska anmäla sig till Försäkringskassan (5 kap. 1 §). Vidare finns bestämmelser om att en anmälan om arbete i Sverige som görs av den som arbetar här utan att vara bosatt i landet ska lämnas till Försäkringskassan (5 kap. 2 §). Likaså finns bestämmelse om att den som lämnar Sverige i vissa fall ska anmäla detta till Försäkringskassan (5 kap. 3 §).

Utöver de anmälningar som följer av bestämmelserna i 5 kap. SofL får Försäkringskassan kontinuerligt aviseringar från folkbokföringsmyndigheten om personer som flyttat till eller från Sverige.

Försäkringskassan för in de uppgifter som kommer in i sjukförsäkringsregistret. Därutöver registrerar Försäkringskassan kontinuerligt i sjukförsäkringsregistret samtliga de personer som Försäkringskassan bedömer vara omfattade av socialförsäkringen (3 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter [RFFS 2000:10] om registrering och avregistrering av personer i sjukförsäkringsregistret m.m.). Uppgifterna ligger sedan till grund för Försäkringskassans beslut om rätt till förmåner. Den enskilde underrättas om registreringen genom ett meddelande. Registreringen är en rent administrativ åtgärd.

Uppgifterna i sjukförsäkringsregistret förutsätts ligga till grund även för Pensionsmyndighetens beslut om förmåner. I de fall Pensionsmyndigheten har en annan uppfattning om försäkringstillhörigheten är en dialog mellan myndigheterna nödvändig och naturlig. Framförallt är det nödvändigt med ett enhetligt ställningstagande när det gäller tillämpningen av EG-rättens lagvalsbestämmelser.

2. Fråga om behörig institution

När en försäkrad även har arbetat eller bott i ett annat medlemsland inom EU eller EES blir det aktuellt att tillämpa rådets förordning 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. Enligt bilaga 2 till rådets förordning (EEG) nr 574/72 om tillämpning av förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen (tillämpningsförordningen) är Försäkringskassan behörig institution i Sverige. Det innebär bl.a. att Försäkringskassan beslutar och utbetalar s.k.

tilläggsbelopp när familjeförmåner och familjebidrag ska utges från Sverige, trots att det primärt är ett annat medlemsland som ska utge förmånerna. Frågan är om Försäkringskassan även fortsättningsvis ensam ska vara behörig institution eller om denna uppgift även ska hanteras av Pensionsmyndigheten?

I skrivelsen berörs inte denna fråga annat än möjligtvis indirekt. Utredaren skriver i avsnittet Några övriga frågor (avsnitt 3.2.7 i skrivelsen) att när det gäller EU-familjeförmåner ska Försäkringskassans internationella kontor även fortsättningsvis handlägga dessa ärenden. Beträffande efterlevandestöd ska Försäkringskassan samarbeta med Pensionsmyndigheten på samma sätt som i dag sker med CSN.

Denna skrivning antyder att Försäkringskassan ensam ska vara behörig institution även fortsättningsvis men vi anser att frågan bör lyftas och diskuteras särskilt så att det blir klart vad som gäller. Om Försäkringskassan ensam är behörig institution kommer Försäkringskassan att hantera och utbetala bl.a. efterlevandestöd, och barnpension i vissa fall, i form av tilläggsbelopp.

Avsnitt 4.2 Hanteringen av olika avgifter m.m.

Sjukförsäkringsavgiften är i år sänkt med en procentenhet. I tabellen 4.1. *Arbetsgivaravgifter och egenutgifter* bör det således stå 6,71 och 6,93 och summan bör vara 31,42 respektive 29,71.

Avsnitt 4.2.3. sid. 39, det stycke som inleds med *Tre gånger per år* och de två styckena därefter kan eventuellt tas bort. Socialavgiftsprognosen är inofficiell och behöver kanske inte nämnas här.

Avsnitt 5 Personligt kundmöte på lokal nivå

Avsnitt 5.1.1 - sid 47-48, *I och med att prognoserna är få och bedöms vara en komplicerad fråga ska besökskundtjänsterna enligt Försäkringskassans riktlinjer inte göra några prognoser utan enbart ta emot den enskildes önskemål och prognos...*

Såsom det ser ut idag utför generalisterna på Försäkringskassans lokalkontor prognoser – både vid spontana besök och vid bokade besök. Att den i dagsläget inte utförs på servicekontor beror mer på administrativa problem än på att tjänsten är komplicerad. De administrativa problemen elimineras när ny lag om samtjänst träder i kraft.

Avsnitt 5.2 - sid 49-51,

Vi har ingenting att invända mot förslaget – tvärtom – bra att använda redan utbyggt kontorsnät.

Hur ska teknikstödda servicekanaler kombineras med fysiska kontor och servicepunkter för personliga möten till en framtida väl fungerande helhet?

En del skulle kunna vara att utveckla den externa webbplatsen på ett sådant sätt att den är det enda tekniska hjälpmedlet som används på lokalkontor, servicekontor och samverkanskontor. Skulle ha följande fördelar:

- Samma utbud när kunden använder tjänsten själv som när kunden väljer ett personligt möte.

- Automatisk marknadsföring av tjänsten när webbplatsen används i det personliga mötet.
- Samma utbud på lokalkontor, samverkanskontor och servicekontor.

Vid det lokala mötet bör Pensionsmyndighetens kunder bl a få service, information och vägledning, hjälp med att fylla i blanketter, hjälp till självhjälp vid användning av webbtjänster, kontoändringar, anmälan av hyresändringar, stöd vid ansökan om BTP, hänvisning och hjälp med registrering på minpension.se

Detta är exempel på tjänster som borde kunna gå att utföra på en extern webbplats – med e-legitimation. Tjänsterna ska också kunna användas i det personliga mötet.

Pensionsmyndighetens telefonkundtjänst ska vidare fungera som andra linjen för frågor som inte kan besvaras vid det lokala mötet.

Kan telefonkundtjänsten användas som verksamhetssupport för personer som arbetar med det lokala mötet och som har behov att ställa frågor i direkt anslutning till kundmötet? På sid 67 beskrivs vilka funktioner som ska ingå i verksamhetsstöd, support till verksamheten finns ej med där.

En tänkbar utveckling skulle t ex kunna vara att erbjuda personliga möten på distans med stöd av IT.

Detta ser vi som positivt. Kan integreras med vår egen utveckling av personliga möten på distans.

Försäkringskassan vill därutöver framföra att vi instämmer i att antal besök ska utgöra en av grunderna för kostnadsfördelning. Därtill bör även enligt Försäkringskassans mening läggas en rimlig grundkostnad för att täcka kostnader för etablering och drift av verksamheten vid service och samverkanskontoren.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör Adriana Lender i närvaro av stabschef Per Åkesson och avdelningsdirektör Ewa Carlsson, den senare som föredragande.

Adriana Lender

Ewa Carlsson